

OPINIONSMÄTNING OM SVENSKANS STÄLLNING I FINLAND

Åsa Bengtsson
Professor i statsvetenskap

12 november 2013

UNDERSÖKNINGSDESIGN

- Uppföljning av två tidigare studier
  - 1996 (Folktinget)
  - 2008 (Magma)
- Beställd av Magma, utförd av Taloustutkimus Oy
- Slumpmässigt urval av 1038 finländare
- Åldern 15-79 år
- Inkluderar hela landet förutom Åland

FRÅGOR I UNDERSÖKNINGEN

Nationell kulturell och identitet

- Det svenska språket är en väsentlig del av det finländska samhället
- Det är av skada om svenska språket och kulturen skulle dö ut i Finland
- Det är viktigt att höra till Norden och att ha en nordisk identitet

Svenskans symbolik och praktik

- Finland har ekonomisk nytta av sin tvåspråkighet
- De ledande politikerna i Finland borde behärska både finska och svenska
- Undervisningen i svenska borde också i fortsättningen vara obligatorisk i grundskolan i Finland

Kunskaper i svenska språket

- Skolvitsord för *skriftliga* kunskaper i svenska?
- Skolvitsord för *mundliga* kunskaper i svenska?

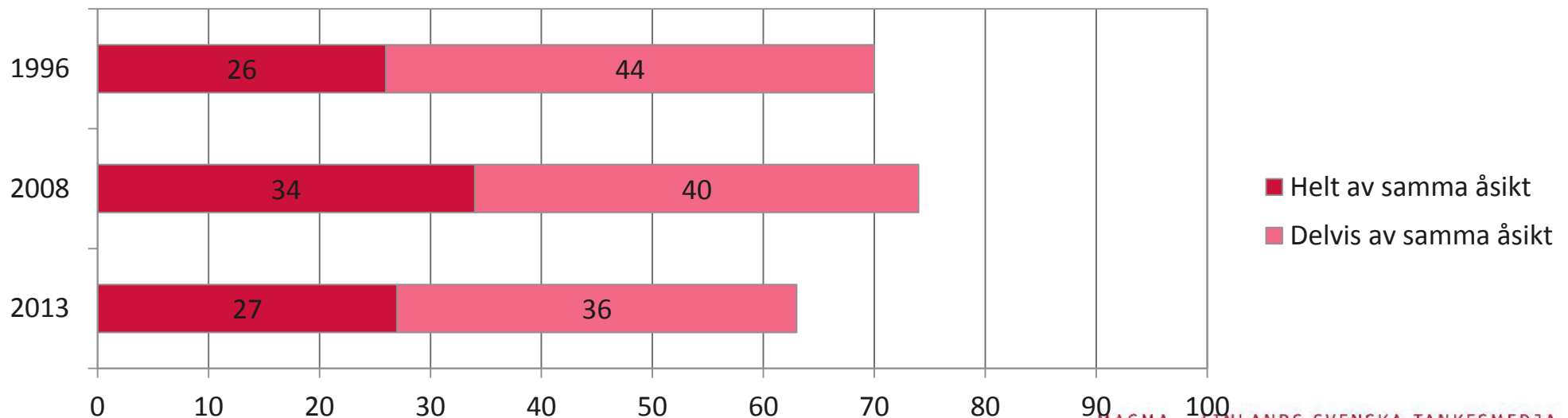

NATIONELL KULTUR

Svenskan ses av en klar majoritet av befolkningen som **en viktig del av det finländska samhället**.

Andelen har dock krympt över tid. (1996: 70%, 2008: 74%, 2013: 63%)

Det svenska språket är en väsentlig del av det finländska samhället

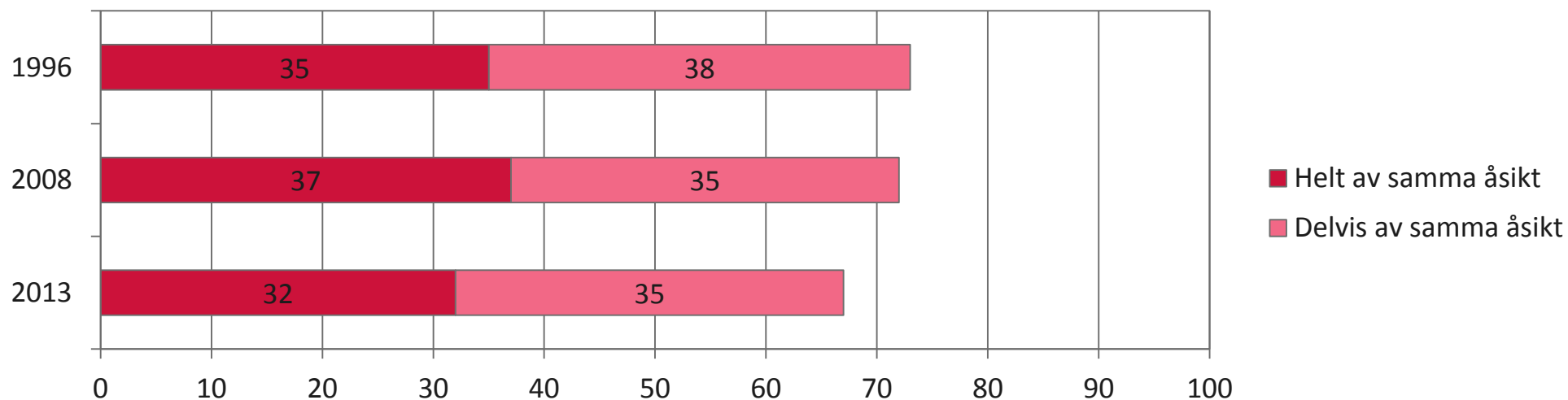

SVENSKAN I FRAMTIDEN

En klar majoritet ser det som en **förlust om svenska språket och kulturen dör ut**. Men även här naggas stödet något i kanterna.

(1996: 73% instämmer helt eller delvis, 2008: 72%, 2013: 67 %)

Det är av skada om svenska språket och kulturen skulle dö ut i Finland

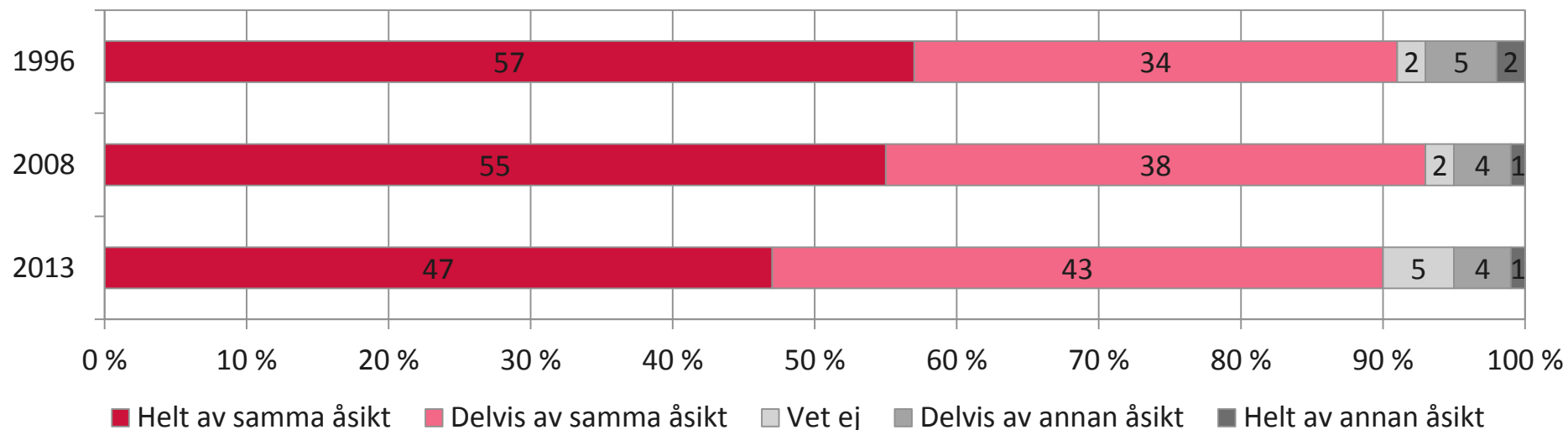

NORDISK IDENTITET

Blicken är stadiggt riktad **västerut**, men Norden är inte riktigt lika högprioriterad som tidigare.

(1996: 91% instämmer helt eller delvis, 2008: 93%, 2013: 90%)

Det är viktigt att höra till Norden och ha en nordisk identitet

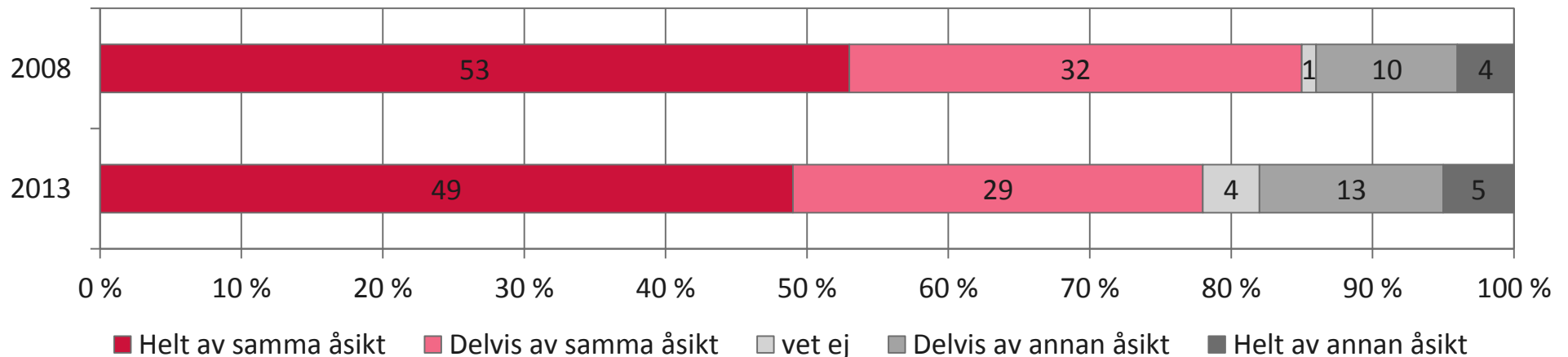

SYMBOLIK & PRAKTIK

*Förväntningarna på politikernas språkkunskaper är höga.
Men även här går trenden mot mer förlåtande inställning.
(2008: 85% instämmer helt eller delvis, 2013: 78%)*

Ledande politiker i Finland bör behärska både svenska och finska

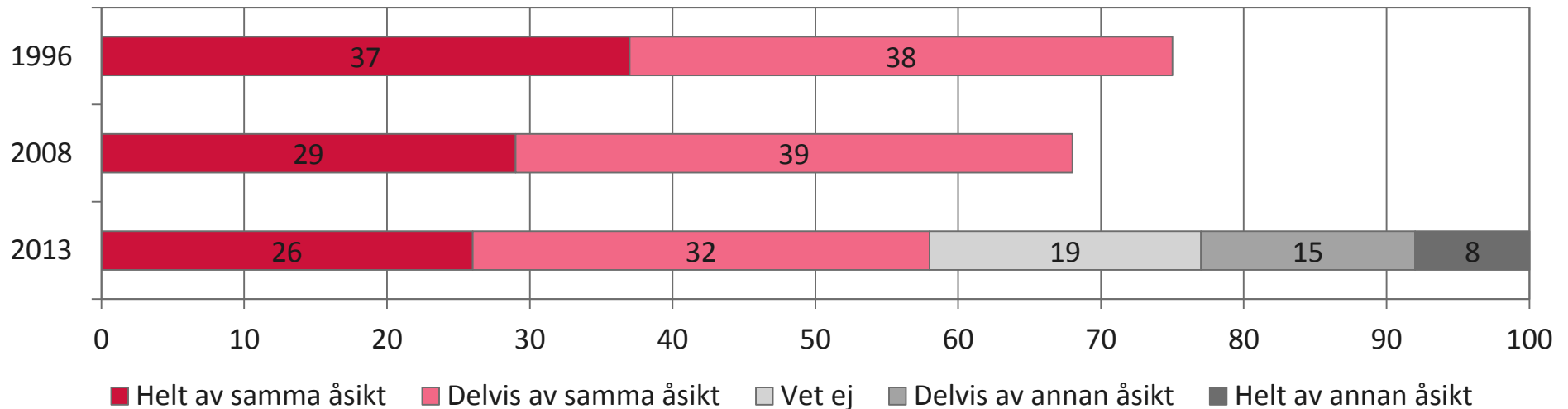
INSTRUMENTELLT SPRÅKVÄRDE

magma

*Tilltron till svenskans **ekonomiska nytta** har sjunkit markant – eller är det bara osäkerheten som har ökat?
Engelskan tar över i de nordiska rummen.*

(1996: 75% instämmer helt eller delvis, 2008: 68%, 2013: 58%)

Finland har ekonomisk nytta av sin tvåspråkighet

MAGMA – FINLANDS SVENSKA TANKESMEDJA

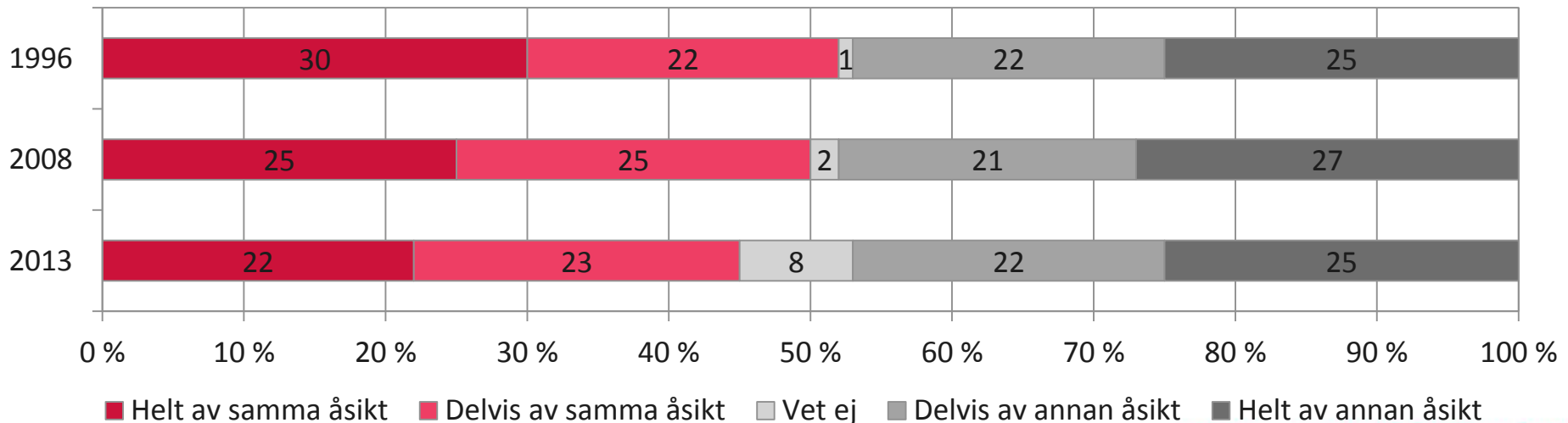

DEN HETA POTATISEN

Allt färre sluter upp bakom **obligatorisk undervisningen** i svenska.
(1996: 52% positiva, 2008: 50%, 2013: 45%).

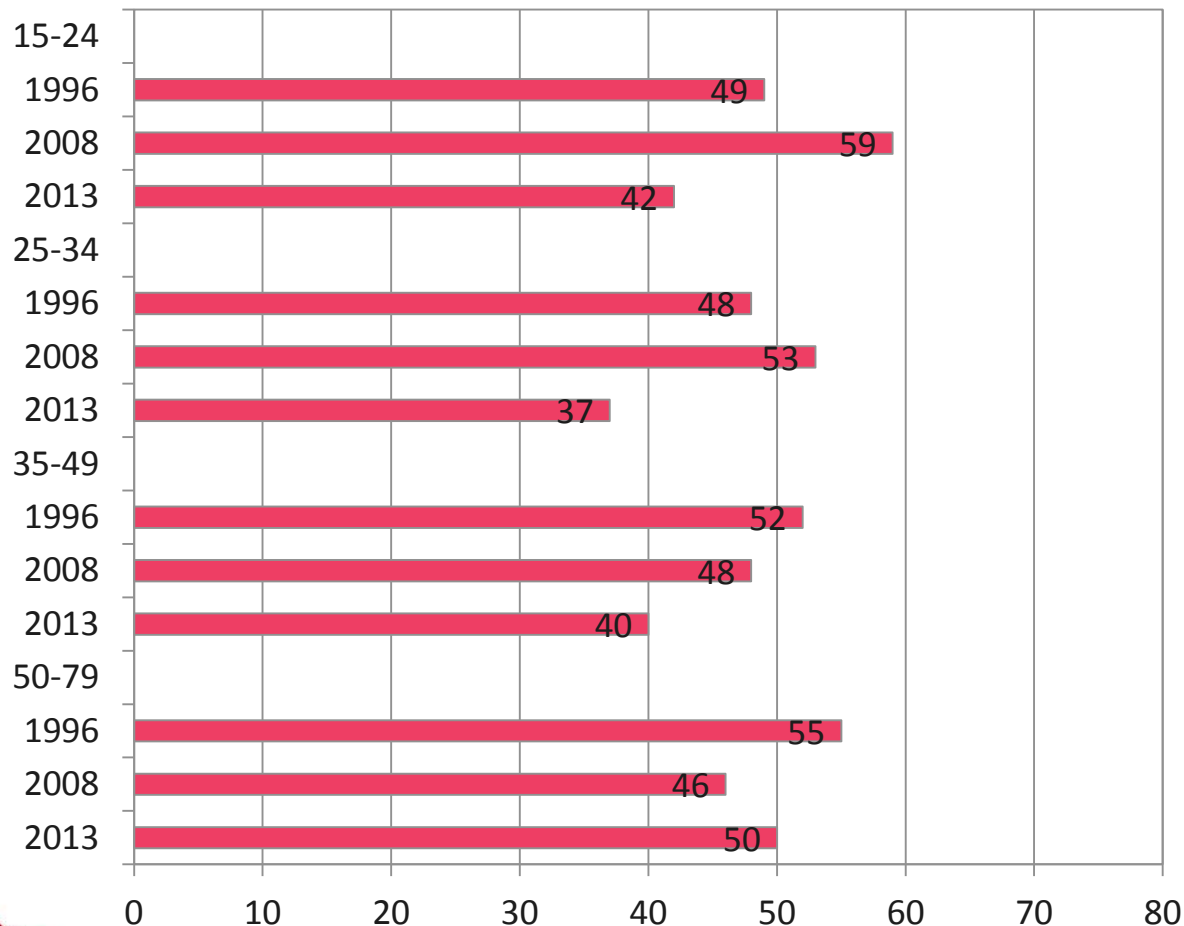
Andelen negativt inställda har dock inte vuxit. Det är snarare **osäkerheten som sprider sig**.

Undervisningen i svenska borde också i fortsättningen vara obligatorisk i grundskolan

STÖDET FÖR OBL. UNDERVISNING I SVENSKA ENL. ÅLDER (1996-2013)

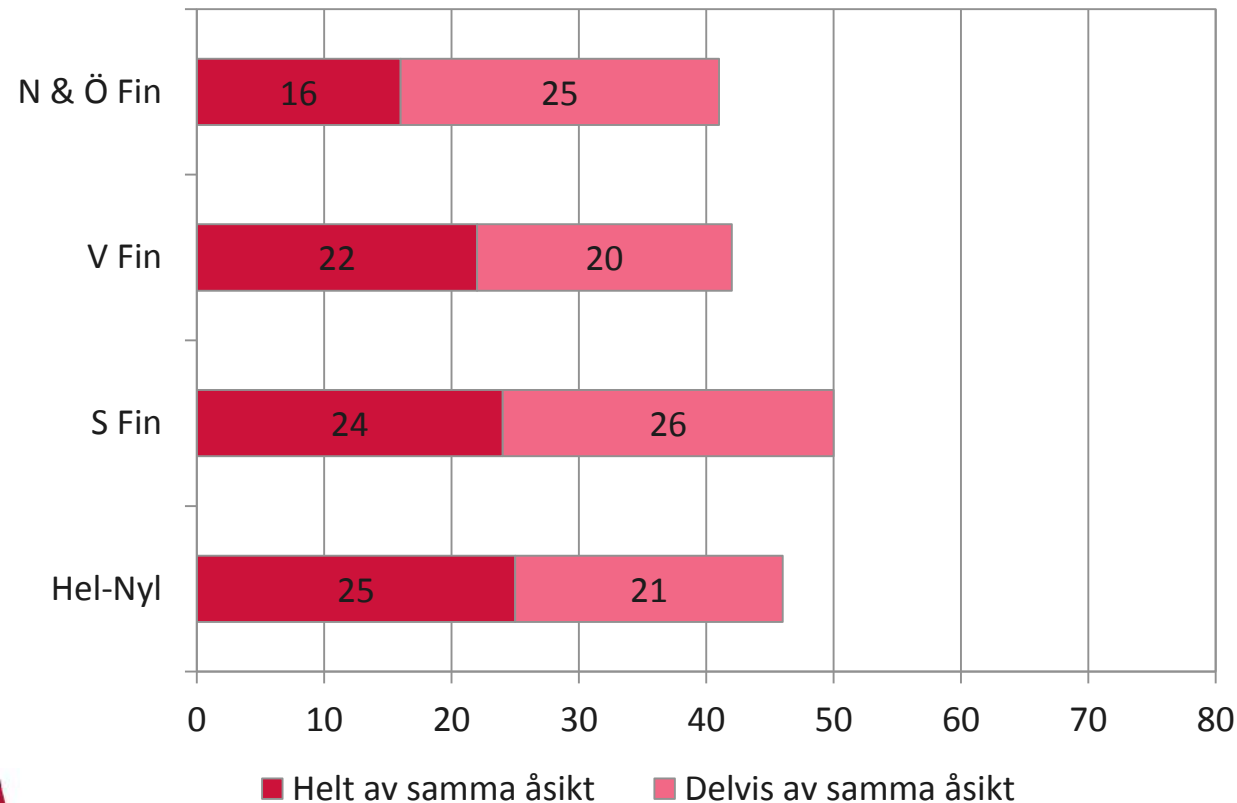
Undervisningen i svenska bör vara obligatorisk
(instämmer helt/delvis)

- Stödet för obligatorisk svenskundervisning varierar enligt ålder
- Uppslutningen är svagast bland 25-34-åringar (42%)
- Det har krympt i alla åldrar utom bland de äldsta

STÖDET FÖR OBL. UNDERVISNING I SVENSKA ENL. REGION

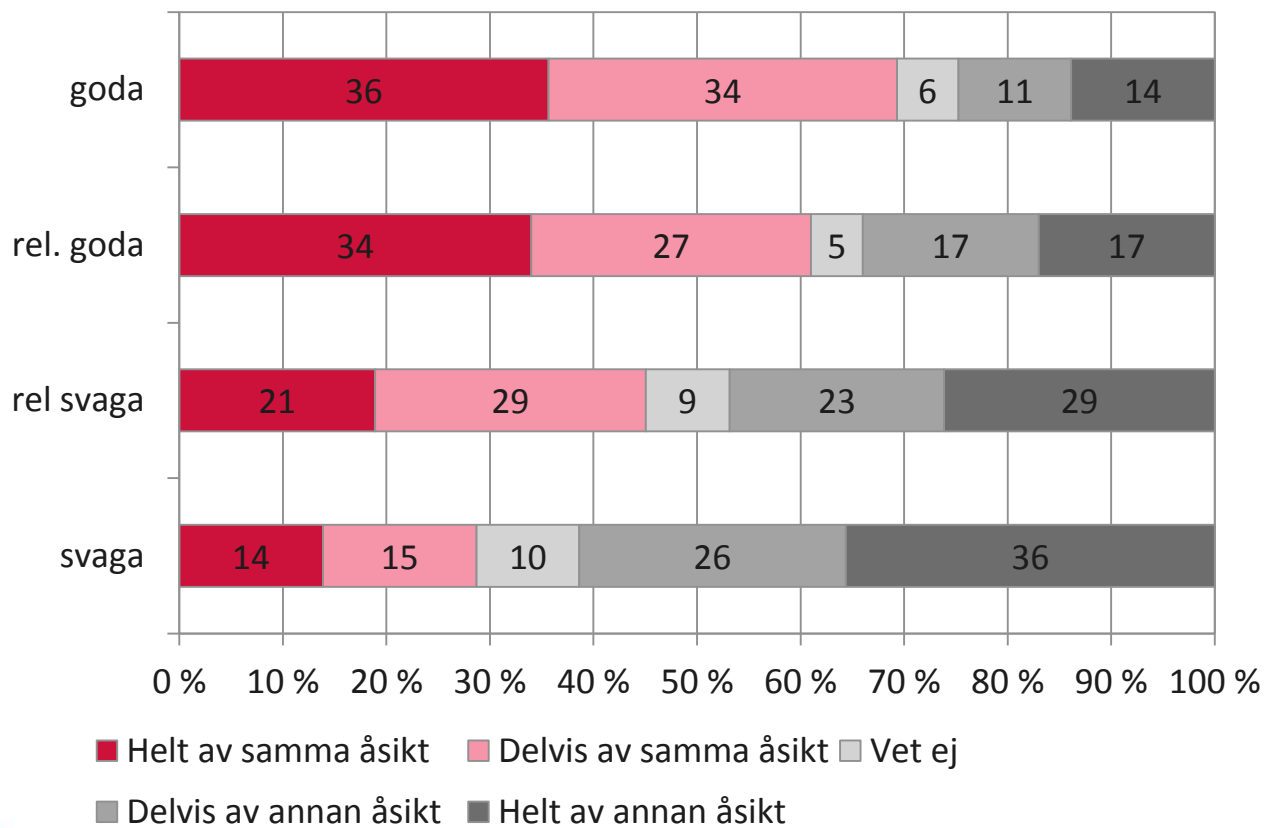
Undervisningen i svenska bör vara obligatorisk

- Geografisk spridning i stödet för svenskan som obligatoriskt ämne
- Starkast stöd i södra Finland (50%)
- Svagast i norra och östra delarna av landet (41%)

STÖDET FÖR OBL. UNDERVISNING I SVENSKA ENL. KUNSKAPER I SVENSKA

Undervisningen i svenska bör vara obligatorisk

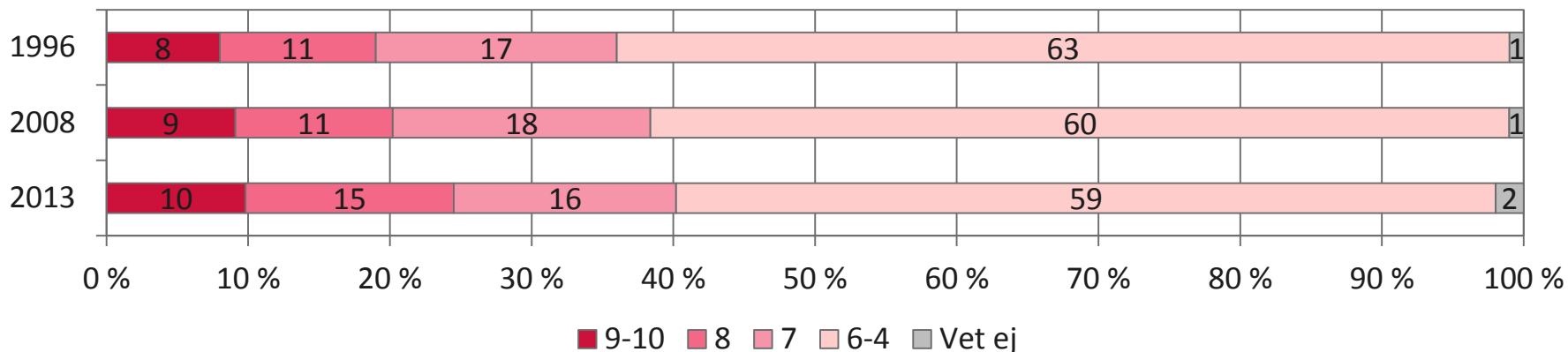
- Individuella kunskaper i svenska påverkar inställningen till språkundervisning
- Bland de med svaga kunskaper är endast 29% för fortsatt obligatorisk undervisning
- Motsvarande andel bland de med bäst kunskaper är 70%

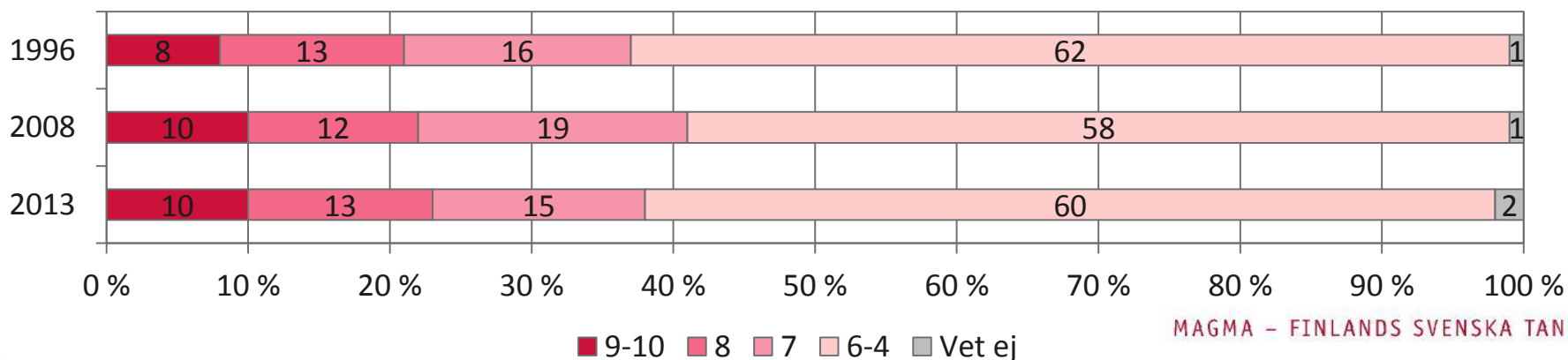
STABIL MEN LÅG KUNSKAPSNIVÅ

(2013: 6,1 i genomsnitt)

Skriftliga kunskaper i svenska

Muntliga kunskaper i svenska

MAGMA - FINLANDS SVENSKA TANKESMEDJA

VAD FÖRKLARAR INSTÄLLNINGEN TILL DET SVENSKA I FINLAND?

Svaren på samtliga attitydfrågor hänger nära samman. De kan betraktas som **en och samma åsiktsdimension**.

Hur man placerar sig på denna dimension beror på:

- *Kön och ålder*; äldre finländare och kvinnor är mer positiva gentemot det svenska
- *Utbildning*; ju högre utbildning, desto positivare syn på det svenska
- *Region*; ju längre från Svenskfinland, desto negativare inställning
- *Språkkunskaper*; stödet för det svenska i Finland är markant lägre bland de med svaga kunskaper i svenska

TEORI & PRAKTIK – TVÅ SKILDA TING

magma

- En stark opinion för det svenska i Finland på ”festtalsnivån”
- Utvecklingen över tid tyder dock på en urholkning. Inte minst ökar andelen som har svårt att ta ställning
- Inställningen är geografiskt beroende. I Finlands östra och norra delar är inställningen mer negativ.
- Kvinnor, äldre och högt utbildade är mer positiv inställning
- Men allra viktigast är språkkunskaper → Svenskan måste användas för att kännas meningsfull? Eller har negativ upplevelser präglat inställningen?

MAGMA – FINLANDS SVENSKA TANKESMEDJA

FINLANDS SVENSKA TANKESMEDJA